
VOLA Holding A/S

Lunavej 2, 8700 Horsens

Årsrapport for 2017

CVR-nr. 25 77 06 84

Årsrapporten er fremlagt og
godkendt på selskabets ordi-
nære generalforsamling
den 4 /4 2018

Claus Berner Nielsen
Dirigent

Indholdsfortegnelse

Side

Påtegninger

Ledelsespåtegning 1

Den uafhængige revisors revisionspåtegning 2

Ledelsesberetning

Selskabsoplysninger 5

Hoved- og nøgletal 6

Ledelsesberetning 7

Koncern- og årsregnskab

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december 12

Balance 31. december 13

Egenkapitalopgørelse 15

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december 16

Noter til årsregnskabet 17

Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017 for VOLA Holding A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet og koncernregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets og koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af selskabets og koncernens aktiviteter og koncernens pengestrømme for 2017.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Horsens, den 4. april 2018

Direktion

Johannes Aagaard Saugbjerg
adm. direktør

Bestyrelse

Karsten Thuen
formand

Lone Lenes

Poul Verner Overgaard

Torsten Erik Rasmussen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i VOLA Holding A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for VOLA Holding A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold i regnskabet

Uden at modificere vores konklusion henleder vi opmærksomheden på note 19, hvor ledelsen har beskrevet de omstændigheder, der er forbundet med vurdering af et sagsanlæg mod selskabet.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er til-

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

strækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Aarhus, den 4. april 2018

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Claus Lindholm Jacobsen

statsautoriseret revisor

mne23328

Lars Greve Jensen

statsautoriseret revisor

mne32199

Selskabsoplysninger

Selskabet

VOLA Holding A/S
Lunavej 2
8700 Horsens

Telefon: 7023500
Telefax: 70235577
Hjemmeside: www.vola.dk

CVR-nr.: 25 77 06 84
Regnskabsperiode: 1. januar - 31. december
Hjemstedskommune: Horsens

Bestyrelse

Karsten Thuen, formand
Lone Lenes
Poul Verner Overgaard
Torsten Erik Rasmussen

Direktion

Johannes Aagaard Saugbjerg

Revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Nobelparken
Jens Chr. Skous Vej 1
8000 Aarhus C

Hoved- og nøgletal

Set over en 5-årig periode kan koncernens udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

	Koncern				
	2017	2016	2015	2014	2013
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Hovedtal					
Resultat					
Nettoomsætning	402.156	377.263	333.438	305.047	261.194
Bruttofortjeneste	235.353	224.690	190.674	176.958	145.209
Resultat af ordinær primær drift	90.751	92.302	68.553	66.076	43.899
Resultat før finansielle poster	91.026	93.168	68.712	66.084	44.040
Resultat af finansielle poster	9	-2.741	-329	-865	-1.549
Årets resultat	69.408	68.753	52.445	48.814	30.087
Balance					
Balancesum	457.814	386.648	319.261	268.252	241.576
Egenkapital	354.525	290.791	229.581	175.546	145.427
Pengestrømme					
Pengestrømme fra:					
- driftsaktivitet	97.936	79.229	64.504	67.595	41.059
- investeringsaktivitet	-18.871	-17.392	-12.626	-13.288	-15.990
- finansieringsaktivitet	-8.957	-8.733	-5.481	-29.996	-24.580
Årets forskydning i likvider	70.107	53.104	46.397	24.311	489
Antal medarbejdere	258	243	235	218	205
Nøgletal i %					
Bruttomargin	58,5%	59,6%	57,2%	58,0%	55,6%
Overskudsgrad	22,6%	24,7%	20,6%	21,7%	16,9%
Afkastningsgrad	19,9%	24,1%	21,5%	24,6%	18,2%
Soliditetsgrad	77,4%	75,2%	71,9%	65,4%	60,2%
Forrentning af egenkapital	21,5%	26,4%	25,9%	30,4%	22,8%
Afkast af investerede kapital	47,6%	45,5%	35,7%	30,9%	19,0%

Nøgletallene er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings anbefalinger og vejledning. Der henvises til definitioner i afsnittet om regnskabspraksis.

Ledelsesberetning

Årsrapporten for VOLA Holding A/S for 2017 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store virksomheder i regnskabsklasse C.

Års- og koncernregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Væsentligste aktiviteter

Selskabets forretningsgrundlag er udvikling, produktion, markedsføring og salg af vandhaner i forbindelse med totale indretningsløsninger af høj kvalitet. Det er målet at sikre kunderne den mest værdiskabende indretningsløsning med henblik på kvalitet og design.

Egenfremstilling af produkterne gennemføres på virksomhedens adresse i Horsens. Afsætning sker dels via koncernens egen repræsentation i Danmark, England, Holland, Belgien, Schweiz, Tyskland, Østrig, Sverige, Kina, Australien og Hong Kong og dels gennem et verdensdækkende forhandlernet.

Udvikling i året

Koncernens resultatopgørelse for 2017 udviser et overskud på DKK 69.407.620, og koncernens balance pr. 31. december 2017 udviser en egenkapital på DKK 354.524.753.

Omsætningen i 2017 på TDKK 402.156 er steget med TDKK 24.893 i forhold til 2016, hvor omsætningen var TDKK 377.263, hvilket er lidt bedre end forventning fra sidste år. Herudover er realiseret et bedre EBIT i forhold til forventningen sidste år, som skyldes det højere aktivitetsniveau. Ledelsen betragter væksten i omsætningen, som resultat af det kontunuerlige arbejde på markedsudvikling. Fremgangen fordeler sig over en række stigninger men også enkelte fald på de bagvedliggende markeder. VOLA brandet har igen i 2017 vist sin styrke på de europæiske markeder, hvor koncernen selv er repræsenteret med eget salgsselskab. Etableringen i Asia Pacific, der påbegyndtes i 2012, er fulgt op i 2014 med stiftelse af et salgsselskab i Australien samt et selskab i Hong Kong i 2015.

Forventninger for det kommende år

VOLA Holding A/S forventer en højere omsætning i 2018. Det er dog væsentligt at tilføje, at omsætningen i højere grad end tidligere påvirkes af usikkerheder på projektmarkedet, hvor et tabt eller vundet projekt på grund af størrelsen har stor indvirkning på omsætningen.

I 2018 videreføres en række igangsatte initiativer til styrkelse af det fremtidige salg, herunder fortsætter udbygningen af aktiviteten i Asia Pacific, ligesom der forventes investeringer i yderligere produktionskapacitet og udvikling af produkter. Markedsføring vil i høj grad markere VOLA brandets 50 års jubilæum. Driftsresultatet (EBIT) forventes at være højere i 2018.

Ledelsesberetning

Særlige risici - driftsrisici og finansielle risici

Drift

VOLA A/S' omsætning er hovedsageligt ordresalg via koncernens egne afsætningskanaler i Europa. Geografisk søges risikoen spredt ved et øget fokus på at skabe kendskab til VOLA brandet og opbygge relationer til førende internationale arkitekter og dermed skabe forudsætninger for fremtidigt salg af VOLA i Mellemøsten og Asia Pacific.

Valutarisici

Køb og salg i fremmed valuta på koncernniveau sker primært i EUR, GBP og CHF. Udviklingen i valutakurserne vurderes at have en vis indflydelse på selskabets resultat. VOLA-koncernen har besluttet sig for ikke at anvende finansielle instrumenter til afdækning af denne risiko.

Renterisici

Det er selskabets politik, at der foretages identifikation af alle væsentlige finansielle risici. VOLA-koncernen benytter sig af finansielle instrumenter til afdækning mod væsentlige rentestigninger.

Kreditrisici

Kreditrisikoen knytter sig til tilgodehavender fra salg. Beløbene, som de nævnte balanceposter er opført med i årsrapporten, er identiske med den maksimale risiko.

Grundlaget for indtjeningen

Forskning og udvikling

Sortimentet udvikles løbende med henblik på at optimere produkternes design og funktion i henhold til de aktuelle trends i markedet. Ud over løbende udvikling af eksisterende VOLA produkter foregår der en betydelig aktivitet i forbindelse med teknisk produkttilpasning til specifikke kundeønsker.

Eksternt miljø

VOLA A/S betragter miljøansvarlig adfærd som en af forudsætningerne for fremtidig forretningsmæssig succes. VOLA udvikler til stadighed produkter og processer, for at minimere belastningen af det ydre miljø sideløbende med, at VOLA konstant udvikler og forbedrer det interne arbejdsmiljø. Selskabet er certificeret inden for miljø (ISO 14001) og arbejdsmiljø (OHSAS 18001).

Videnressourcer

De væsentligste videnressourcer knytter sig til en betydelig kompetence inden for udvikling, produktion og markedsføring af design-armaturer.

Ledelsesberetning

Redegørelse for samfundsansvar, jf. årsregnskabslovens § 99 a

CSR politik

VOLA vil med vores CSR indsats omsætte vore værdier og etiske holdninger til konkrete handlinger, som vi har integreret i vores kvalitetspolitik, miljø- og arbejdsmiljøpolitik samt i de forretningsetiske politikker vi agerer ud fra i ind- og udland og løbende følger op på via vore auditerede systemer.

Et helt afgørende overordnet element i vores kvalitetspolitik er, at VOLA armaturerne produceres på vores egen fabrik i Danmark. På den måde har vi fuld kontrol over alle processer, hvilket ud over den absolut bedste kvalitet også medfører, at vi kan sikre, at VOLA produceres under de bedste miljø- og arbejdsmiljøforhold i henhold til ISO 14001 og OHSAS 18001.

Vore produkter er i et tidløst design og produceres i de bedste materialer. VOLA produkterne holder således i generationer og er dermed det mest bæredygtige valg frem for at købe produkter, der smides ud efter kort tid. Da materialerne, messing og rustfrit stål, i sig selv er meget værdifulde genanvendes alle restmaterialer 100%.

Miljø og klimapåvirkning

VOLA-koncernen betragter miljøansvarlig adfærd som en af forudsætningerne for fremtidigforretningsmæssig succes. VOLA udvikler til stadighed produkter og processer, for at minimere belastningen af det ydre miljø sideløbende med, at VOLA konstant udvikler og forbedrer det interne arbejdsmiljø. Selskabet er certificeret inden for miljø (ISO 14001).

VOLA vil med udgangspunkt i sin vision omgå naturens ressourcer respektfuldt og som minimum overholde gældende lovkraft og andre krav til beskyttelse af miljø og forebyggelse af forurening, som virksomheden har tilsluttet sig. VOLA vil gennemføre forebyggende handlinger og løbende forbedringer af ledelsessystemet (Miljø-Arbejdsmiljø ledelsessystemet) og miljøpræsentationen (respektfuld anvendelse af naturens ressourcer samt påvirkning af såvel naturlige som humane forhold) i forbindelse med udvikling af nye produkter, ændring af arbejds- og produktionsprocesser såvel internt som i samspillet med vore leverandører.

VOLA er en miljø- og energibevidst virksomhed. I vores produktudvikling sørger vi til stadighed for, at forbrugerne af vore produkter får let adgang til at spare på vandet. Klimapåvirkning indgår i vores miljøpolitik og mål og handlinger defineres løbende inden for rammerne af vores ISO 14001 miljøcertificering.

VOLA vil opretholde et højt sikkerheds- og trivselsniveau ved at fremme ansvarlige holdninger samt inddrage og motivere medarbejderne i den daglige miljøledelse. Forebyggende handlinger, reduktion af forurening og løbende forbedringer er et fælles ansvar.

Vi har i 2017 vedligeholdt vores certificering efter ISO 14001 standarden og har i den forbindelse defineret mål for den fortsatte forbedring af virksomhedens miljøledelse. I 2016 har vi etableret et helt nyt CTS system til registrering, styring og monitorering af forbrug og identifikation af effektiviseringspotentialer. På baggrund af et energisyn i 2016, har vi i 2017 gennemført 2 energioptimeringsprojekter på vores fabrik i Horsens, effekten heraf forventes at være en årlig besparelse på c. 280.000 kWh. I 2018 forventes

Ledelsesberetning

yderligere 2 energi og miljøprojekter gennemført.

Social- og medarbejderforhold

Samtlige vandhaner produceres på fabrikken i Danmark, hvilket sikrer en umiddelbar kontrol med alle væsentlige områder af koncernens arbejdsmiljø. Vi arbejder løbende med at sikre et godt arbejdsmiljø for alle ansatte ved konkrete tiltag. I 2016 påbegyndte vi programmer inden for meditation og mindfulness. I 2017 gennemførtes undervisningsprogrammer og coaching inden for teamsamarbejde og konflikthåndtering.

Vi arbejder kontinuerligt på at reducere antal af arbejdsulykker. I 2017 har vi ligget på samme lave niveau som de foregående 6 år. Virksomheden har gennem 2017 opretholdt sin certificering efter OHSAS 18001. I 2018 fortsætter de tidligere igangsatte aktiviteter. I de dele af virksomheden hvor medarbejderne er i risiko for muskel- og skeletbesvær er der i 2017 igangsat et forebyggende træningsprogram.

Menneskerettigheder

I VOLA koncernen, der omfatter 10 selskaber / repræsentationskontorer i Europa og Asia Pacific arbejder vi aktivt med værdierne: agil, helhedsorienteret og ansvarsbevidst. På den måde sikrer vi en teambaseret samarbejdsform i de enkelte enheder og på tværs af landegrænser og sørger gennem den tætte dialog for at værdier også udleveres i hverdagen.

Vore værdier indebærer, at vi opfatter alle mennesker som ligeværdige med ret til lige behandling og respekt uanset race, hudfarve, køn, alder, nationalitet samt religion, politisk og seksuel orientering. Vi respekterer international lov om menneskerettigheder på alle vore arbejdspladser og vil reagere mod krænkelse af disse, også hos eventuelle samarbejdspartnere.

Hovedparten af vore produkter sælges gennem vore egne selskaber eller gennem forhandlere som vi har arbejdet med i en lang årrække. På den måde sikrer vi en høj integritet i håndtering af kundekontakten. Vi føler et ansvar for at opretholde en tryk arbejdsplads med et fysisk og psykisk godt arbejdsmiljø, hvor et højt informationsniveau og løbende udvikling og uddannelse skaber arbejdsglæde og engagement, og vi ser os som en ansvarlig del af det omgivende samfund og ønsker at tage et socialt medansvar i vores lokalområde bl.a. ved at være en rummelig arbejdsplads.

I 2017 har vi screenet de fleste af vores leverandører ift. overholdelse af grundlæggende menneskerettigheder. Vi har yderligere i 2017 besøgt 12 leverandører i ind- og udland, hvor vores besøg og opfølgning ikke har vist overtrædelser af menneskerettigheder.

Anti-korruption og bestikkelse

VOLA vil modarbejde alle former for korruption og økonomisk udnyttelse.

Bestikkelse: VOLA hverken yder eller modtager bestikkelse i nogen form

Facilitation payments: VOLA tillader ikke facilitation payments

Gaver: VOLA giver og modtager kun mindre lejlighedsgaver

Politiske og velgørende bidrag: VOLA yder ikke bidrag til politiske partier.

Ledelsesberetning

I løbet af 2017 har vi udarbejdet en skriftlig instruks til alle ansatte inden for salg og indkøb, der sikrer, at vores politik er kommunikeret og forstået.

Der er ikke i 2017 registreret tilfælde af forsøg på korrupsion eller bestikkelse.

Redegørelse for kønsmæssig sammensætning af ledelsen, jf. årsregnskabslovens § 99 b

Vi understøtter diversitet i virksomhedens organisation, da diversitet medvirker til øget innovation, stærkere teamwork og forbedret problemløsning.

Det er vores målsætning i moderselskabet at sammensætte bestyrelse, så der minimum er 25% repræsentation af det underrepræsenterede køn. Andelen af kvinder i 2017 er 25%.

Vi opfatter måltallet som ambitiøst og vil fremadrettet bestræbe os på at fastholde den nuværende kønssammensætning.

I vore generelle rekrutteringsprocesser ønsker vi at alle, uanset køn, har lige adgang til at søge de udbudte stillinger. Derfor er der opnået en ligelig kønsfordeling på koncernens øvrige ledelseslag.

Usikkerhed ved indregning og måling

Der er ikke forekommet usikkerhed ved indregning og måling i årsrapporten.

Usædvanlige forhold

Koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for 2017 er ikke påvirket af usædvanlige forhold.

Selskabet er, som en af flere parter, stævnet i en sag, hvor der er rejst et efter omstændighederne betydeligt krav med påstand om dækning af sagsøgers tab i forbindelse med en tidligere aktiehandel, som selskabet har deltaget i. Der er imidlertid parterne imellem betydelig uenighed om grundlaget for sagen, og om hvad et muligt økonomisk krav i givet fald skal opgøres til, og for nuværende er ledelsen ikke i stand til at opgøre den eventuelle økonomiske effekt af sagen.

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2017 DKK	2016 DKK	2017 DKK	2016 DKK
Nettoomsætning	1	402.156.479	377.263.061	0	0
Andre driftsindtægter		275.319	865.956	0	0
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		-93.615.214	-90.488.729	0	0
Andre eksterne omkostninger		-73.463.617	-62.949.939	-1.373.683	-320.435
Bruttoresultat		235.352.967	224.690.349	-1.373.683	-320.435
Personaleomkostninger	2	-129.923.737	-117.966.560	0	0
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	3	-14.403.147	-13.555.408	0	0
Resultat før finansielle poster		91.026.083	93.168.381	-1.373.683	-320.435
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder		0	0	69.160.024	70.020.322
Finansielle indtægter	4	2.557.216	139.341	2.416.663	134.420
Finansielle omkostninger	5	-2.547.739	-2.879.888	-532.616	-1.394.069
Resultat før skat		91.035.560	90.427.834	69.670.388	68.440.238
Skat af årets resultat	6	-21.627.940	-21.674.861	-262.768	312.735
Årets resultat		69.407.620	68.752.973	69.407.620	68.752.973

Balance 31. december

Aktiver

	Note	Koncern		Morderselskab	
		2017 DKK	2016 DKK	2017 DKK	2016 DKK
Erhvervede licenser		50.633	36.922	0	0
Immaterielle rettigheder		75.630	136.203	0	0
Immaterielle anlægsaktiver	7	126.263	173.125	0	0
Grunde og bygninger		90.025.144	89.393.649	0	0
Produktionsanlæg og maskiner		34.209.365	30.661.477	0	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		8.975.192	8.989.544	0	0
Indretning af lejede lokaler		3.106.336	3.251.369	0	0
Materielle anlægsaktiver	8	136.316.037	132.296.039	0	0
Kapitalandele i dattervirksomheder	9	0	0	236.136.360	241.407.186
Andre værdipapirer og kapitalandele	10	5.181	5.174	0	0
Deposita	10	1.126.584	1.109.979	0	0
Finansielle anlægsaktiver		1.131.765	1.115.153	236.136.360	241.407.186
Anlægsaktiver		137.574.065	133.584.317	236.136.360	241.407.186
Varebeholdninger	11	30.546.410	30.057.485	0	0
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		41.854.407	42.315.833	0	0
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		0	0	11.030.416	1.060.004
Andre tilgodehavender		2.356.741	5.825.501	0	0
Selskabsskat		858.189	0	262.768	312.735
Periodeafgrænsningsposter	12	3.794.397	3.464.816	0	0
Tilgodehavender		48.863.734	51.606.150	11.293.184	1.372.739
Værdipapirer		151.713.477	0	151.713.477	0
Likvide beholdninger		89.116.429	171.400.098	5.291.706	56.535.077
Omsætningsaktiver		320.240.050	253.063.733	168.298.367	57.907.816
Aktiver		457.814.115	386.648.050	404.434.727	299.315.002

Balance 31. december

Passiver

	Note	Koncern		Morderselskab	
		2017 DKK	2016 DKK	2017 DKK	2016 DKK
Selskabskapital		2.100.000	2.100.000	2.100.000	2.100.000
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode		0	0	78.661.919	83.932.745
Overført resultat		341.924.753	283.440.966	263.262.834	199.508.221
Foreslået udbytte for regnskabsåret		10.500.000	5.250.000	10.500.000	5.250.000
Egenkapital		354.524.753	290.790.966	354.524.753	290.790.966
Hensættelse til udskudt skat	14	9.047.386	8.707.735	0	0
Hensatte forpligtelser		9.047.386	8.707.735	0	0
Gæld til realkreditinstitutter		28.514.546	31.604.726	0	0
Langfristede gældsforpligtelser	15	28.514.546	31.604.726	0	0
Gæld til realkreditinstitutter	15	3.119.353	3.105.159	0	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser		19.777.708	13.659.960	411.338	63.875
Gæld til tilknyttede virksomheder		6.888.495	7.519.509	48.933.760	8.403.084
Selskabsskat		0	2.255.346	525.536	0
Anden gæld		32.553.837	26.774.034	0	10.577
Periodeafgrænsningsposter	16	3.388.037	2.230.615	39.340	46.500
Kortfristede gældsforpligtelser		65.727.430	55.544.623	49.909.974	8.524.036
Gældsforpligtelser		94.241.976	87.149.349	49.909.974	8.524.036
Passiver		457.814.115	386.648.050	404.434.727	299.315.002
Resultatdisponering	13				
Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	19				
Nærtstående parter	20				
Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor	21				
Begivenheder efter balancedagen	22				
Anvendt regnskabspraksis	23				

Egenkapitalopgørelse

Koncern

	Selskabs- kapital	Reserve for nettoopskriv- ning efter den indre værdis metode	Overført resultat	Foreslået ud- bytte for regn- skabsåret	I alt
	DKK	DKK	DKK	DKK	DKK
Egenkapital 1. januar	2.100.000	0	283.440.966	5.250.000	290.790.966
Valutakursregulering	0	0	-713.484	0	-713.484
Betalt ordinært udbytte	0	0	0	-5.250.000	-5.250.000
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi ultimo	0	0	371.347	0	371.347
Skat af årets regulering af sikringsinstrumenter	0	0	-81.696	0	-81.696
Årets resultat	0	0	58.907.620	10.500.000	69.407.620
Egenkapital 31. december	2.100.000	0	341.924.753	10.500.000	354.524.753

Moderselskab

Egenkapital 1. januar	2.100.000	83.932.745	199.508.221	5.250.000	290.790.966
Valutakursregulering	0	0	-713.484	0	-713.484
Betalt ordinært udbytte	0	0	0	-5.250.000	-5.250.000
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi ultimo	0	0	371.347	0	371.347
Skat af årets regulering af sikringsinstrumenter	0	0	-81.696	0	-81.696
Årets resultat	0	-5.270.826	64.178.446	10.500.000	69.407.620
Egenkapital 31. december	2.100.000	78.661.919	263.262.834	10.500.000	354.524.753

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	Koncern	
		2017 DKK	2016 DKK
Årets resultat		69.407.620	68.752.973
Reguleringer	17	36.835.649	37.601.997
Ændring i driftskapital	18	16.166.653	-7.815.232
Pengestrømme fra drift før finansielle poster		122.409.922	98.539.738
Renteindbetalinger og lignende		2.557.216	139.340
Renteudbetalinger og lignende		-2.547.739	-2.879.889
Pengestrømme fra ordinær drift		122.419.399	95.799.189
Betalt selskabsskat		-24.483.520	-16.569.972
Pengestrømme fra driftsaktivitet		97.935.879	79.229.217
Køb af immaterielle anlægsaktiver		-37.977	-37.977
Køb af materielle anlægsaktiver		-18.947.736	-17.783.657
Køb af finansielle anlægsaktiver m.v.		-47.760	-466.045
Salg af materielle anlægsaktiver		162.057	876.371
Salg af finansielle anlægsaktiver m.v.		0	19.403
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		-18.871.416	-17.391.905
Tilbagebetaling af gæld til realkreditinstitutter		-3.075.986	0
Tilbagebetaling af gæld til kreditinstitutter		0	-3.208.910
Tilbagebetaling af gæld til tilknyttede virksomheder		-631.014	-274.388
Betalt udbytte		-5.250.000	-5.250.000
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet		-8.957.000	-8.733.298
Ændring i likvider		70.107.463	53.104.014
Likvider 1. januar		171.400.098	119.309.401
Kursregulering omsætningsværdipapirer		-677.655	-1.013.317
Likvider 31. december		240.829.906	171.400.098
Likvider specificeres således:			
Likvide beholdninger		89.116.429	171.400.098
Værdipapirer		151.713.477	0
Likvider 31. december		240.829.906	171.400.098

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2017 DKK	2016 DKK	2017 DKK	2016 DKK
1 Nettoomsætning				
Geografiske markeder				
Nettoomsætning, Europa	87 %	87 %	0	0
Nettoomsætning, udenfor Europa	13 %	13 %	0	0
	100	100	0	0
2 Personaleomkostninger				
Lønninger	116.053.179	105.883.564	0	0
Pensioner	8.207.067	7.518.474	0	0
Andre omkostninger til social sikring	5.663.491	4.564.522	0	0
	129.923.737	117.966.560	0	0
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse	2.582.531	2.418.178	0	0
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	258	243	0	0

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Morderselskab	
	2017	2016	2017	2016
	DKK	DKK	DKK	DKK
3 Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver				
Afskrivninger af immaterielle anlægsaktiver	24.265	1.055	0	0
Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	14.378.882	13.554.353	0	0
	14.403.147	13.555.408	0	0
Der specificeres således:				
Færdiggjorte udviklingsprojekter	24.265	1.055	0	0
Bygninger	2.129.400	2.086.632	0	0
Produktionsanlæg og maskiner	7.564.387	6.460.071	0	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3.341.622	3.827.854	0	0
Indretning af lejede lokaler	1.285.473	1.120.421	0	0
Immaterielle rettigheder	58.000	59.375	0	0
	14.403.147	13.555.408	0	0
4 Finansielle indtægter				
Renteindtægter tilknyttede virksomheder	0	0	26.892	128.648
Andre finansielle indtægter	2.557.216	139.341	2.389.771	5.772
	2.557.216	139.341	2.416.663	134.420
5 Finansielle omkostninger				
Renteomkostninger tilknyttede virksomheder	152.560	159.170	217.584	158.897
Andre finansielle omkostninger	2.395.179	2.720.718	315.032	1.235.172
	2.547.739	2.879.888	532.616	1.394.069

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2017	2016	2017	2016
	DKK	DKK	DKK	DKK
6 Skat af årets resultat				
Årets aktuelle skat	21.254.635	20.636.009	262.768	-312.735
Årets udskudte skat	373.305	1.038.852	0	0
	21.627.940	21.674.861	262.768	-312.735

7 Immaterielle anlægsaktiver

Koncern

	Erhvervede licenser	Immaterielle rettigheder
	DKK	DKK
Kostpris 1. januar	37.977	350.235
Valutakursregulering	0	-9.900
Tilgang i årets løb	37.977	0
Kostpris 31. december	75.954	340.335
Ned- og afskrivninger 1. januar	1.055	214.032
Valutakursregulering	0	-7.327
Årets afskrivninger	24.266	58.000
Ned- og afskrivninger 31. december	25.321	264.705
Regnskabsmæssig værdi 31. december	50.633	75.630

Noter til årsregnskabet

8 Materielle anlægsaktiver

Koncern

	Grunde og byg- ninger	Produktionsan- læg og maski- ner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Indretning af le- jede lokaler
	DKK	DKK	DKK	DKK
Kostpris 1. januar	106.071.795	126.978.165	41.324.456	9.778.135
Valutakursregulering	724	0	-158.003	-166.857
Tilgang i årets løb	3.243.410	11.112.275	3.840.468	751.583
Afgang i årets løb	-250.342	-5.673.121	-3.797.113	0
Kostpris 31. december	<u>109.065.587</u>	<u>132.417.319</u>	<u>41.209.808</u>	<u>10.362.861</u>
Ned- og afskrivninger 1. januar	16.678.146	96.316.688	32.334.912	6.526.766
Valutakursregulering	0	0	-99.353	-72.583
Årets afskrivninger	2.612.639	7.564.387	3.358.789	802.342
Tilbageførte ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	-250.342	-5.673.121	-3.359.732	0
Ned- og afskrivninger 31. december	<u>19.040.443</u>	<u>98.207.954</u>	<u>32.234.616</u>	<u>7.256.525</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>90.025.144</u>	<u>34.209.365</u>	<u>8.975.192</u>	<u>3.106.336</u>

Noter til årsregnskabet

	Moderselskab	
	2017	2016
	DKK	DKK
9 Kapitalandele i dattervirksomheder		
Kostpris 1. januar	157.474.441	157.474.441
Kostpris 31. december	157.474.441	157.474.441
Værdireguleringer 1. januar	83.932.745	50.994.935
Valutakursregulering	-713.501	-2.276.144
Årets resultat	69.160.024	70.020.322
Udbytte til moderselskabet	-74.007.000	-34.790.000
Årets regulering af sikringsinstrumenter til dagværdi	289.651	-16.368
Værdireguleringer 31. december	78.661.919	83.932.745
Regnskabsmæssig værdi 31. december	236.136.360	241.407.186

Kapitalandele i dattervirksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Selskabskapital	Stemme- og ejerandel
VOLA A/S	Danmark	TDKK 3.600	100%
VOLA Ejendomme ApS	Danmark	TDKK 10.000	100%
VOLA UK Limited	England	TGBP 300	100%
VOLA Nederland B.V.	Holland	TEURO 45	100%
VOLA bvba	Belgien	TEURO 20	100%
VOLA AB	Sverige	TSEK 850	100%
VOLA AG	Schweiz	TCHF 100	100%
VOLA GmbH	Tyskland	TEURO 1.000	100%
VOLA Vertriebs GmbH	Østrig	TEURO 400	100%
VOLA Design Ply. Ltd.	Australien	AUD 1	100%
VOLA Limited	Hong Kong	HKD 1	100%

Noter til årsregnskabet

10 Øvrige finansielle anlægsaktiver

	Koncern	
	Andre værdipa- pirer og kapital- andele DKK	Deposita DKK
Kostpris 1. januar	5.174	1.109.979
Valutakursregulering	0	-31.148
Tilgang i årets løb	7	47.753
Kostpris 31. december	<u>5.181</u>	<u>1.126.584</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>5.181</u>	<u>1.126.584</u>

	Koncern		Moderselskab	
	2017 DKK	2016 DKK	2017 DKK	2016 DKK
11 Varebeholdninger				
Råvarer og hjælpematerialer	18.375.993	18.791.889	0	0
Varer under fremstilling	9.369.999	9.092.390	0	0
Færdigvarer og handelsvarer	2.800.418	2.173.206	0	0
	<u>30.546.410</u>	<u>30.057.485</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

12 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af forudbetalte omkostninger vedrørende licenser, royalty, abonnementer og serviceaftaler.

	Koncern		Moderselskab	
	2017 DKK	2016 DKK	2017 DKK	2016 DKK
13 Resultatdisponering				
Foreslået udbytte for regnskabsåret	10.500.000	5.250.000	10.500.000	5.250.000
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	0	0	-5.270.826	32.937.810
Overført resultat	58.907.620	63.502.973	64.178.446	30.565.163
	<u>69.407.620</u>	<u>68.752.973</u>	<u>69.407.620</u>	<u>68.752.973</u>

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2017	2016	2017	2016
	DKK	DKK	DKK	DKK
14 Hensættelse til udskudt skat				
Hensættelse til udskudt skat 1. januar	8.707.735	8.011.775	0	0
Årets indregnede beløb i resultatopgørelsen	373.305	1.038.852	0	0
Årets indregnede beløb på egenkapitalen	-33.654	-342.892	0	0
Hensættelse til udskudt skat 31. december	9.047.386	8.707.735	0	0

15 Langfristede gældsforpligtelser

Afdrag, der forfalder inden for 1 år, er opført under kortfristede gældsforpligtelser. Øvrige forpligtelser er indregnet under langfristede gældsforpligtelser.

Gældsforpligtelserne forfalder efter nedenstående orden:

	Koncern		Moderselskab	
	2017	2016	2017	2016
	DKK	DKK	DKK	DKK
Gæld til realkreditinstitutter				
Efter 5 år	17.114.286	19.167.293	0	0
Mellem 1 og 5 år	11.400.260	12.437.433	0	0
Langfristet del	28.514.546	31.604.726	0	0
Inden for 1 år	3.119.353	3.105.159	0	0
	31.633.899	34.709.885	0	0

16 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter vedrører forudbetalte omkostninger fra kunder mv.

Noter til årsregnskabet

	Koncern	
	2017	2016
	DKK	DKK
17 Pengestrømsopgørelse - reguleringer		
Finansielle indtægter	-2.557.216	-139.341
Finansielle omkostninger	2.547.739	2.879.888
Af- og nedskrivninger inklusiv tab og gevinst ved salg	14.127.823	12.930.131
Skat af årets resultat	21.627.940	21.674.861
Andre reguleringer	1.089.363	256.458
	36.835.649	37.601.997
18 Pengestrømsopgørelse - ændring i driftskapital		
Ændring i varebeholdninger	-488.925	-1.948.016
Ændring i tilgodehavender	3.600.605	-12.576.189
Ændring i leverandører m.v.	13.054.973	6.708.973
	16.166.653	-7.815.232

Noter til årsregnskabet

19 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	Koncern		Moderselskab	
	2017	2016	2017	2016
	DKK	DKK	DKK	DKK
Pant og sikkerhedsstillelse				
Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for realkreditinstitutter:				
Grunde og bygninger med en regnskabsmæssig værdi på	90.025.144	89.393.649	0	0
Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for Pengeinstitutter:				
Ejerpantebrev til sikkerhed for mellemværende med pengeinstitutter på DKK	7.400.000	7.400.000	0	0
Leje- og leasingforpligtelser				
Lejeforpligtelser i henhold til kontrakter, ialt	9.882.121	8.244.710	0	0
Andre eventualforpligtelser				
Der er indgået aftaler om køb hos leverandører for	6.194.000	3.812.030	0	0

Koncernens selskaber hæfter solidarisk for skat af koncernens sambeskattede indkomst mv. Det samlede beløb for skyldig selskabsskat fremgår af årsrapporten for Carsten Overgaard Holding ApS, der er administrationselskab i forhold til sambeskatningen. Koncernens selskaber hæfter endvidere solidarisk for danske kildeskatter i form af udbytteskat, royaltyskat og renteskat. Eventuelle senere korrektioner til selskabsskatter og kildeskatter kan medføre at selskabets hæftelse udgør et større beløb.

Noter til årsregnskabet

19 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser (fortsat)

Selskabet er, som en af flere parter, stævnet af Verner Overgaards Familiefond, hvor der er rejst betydeligt krav med påstand om dækning af sagsøgers påståede tab i forbindelse med en tidligere aktiehandel, som selskabet har deltaget i.

Selskabet er stævnet for op mod DKK 250 mio. med tillæg af sædvanlig procesrenter fra overdragelsen af aktierne i år 2000. Der er imidlertid parterne imellem betydelig uenighed om grundlaget for sagen, og om hvad et muligt økonomisk krav i givet fald skal opgøres til, og for nuværende er ledelsen ikke i stand til at opgøre den eventuelle økonomiske effekt af sagen. Omkostninger, som selskabet afholder til bl.a. advokatbistand i forbindelse med sagen, omkostningsføres i takt med afholdelsen.

20 Nærtstående parter

Ejerforhold

Følgende kapitalejer er noteret i selskabets ejerbog som ejende minimum 5% af stemmerne eller minimum 5% af selskabskapitalen:

Carsten Overgaard Holding ApS, Lunavej 2, 8700 Horsens
Beti Holding ApS, Lunavej 2, 8700 Horsens

Øvrige aktionær:
Lise K. Overgaard, Grøndalsvej 114, 8260 Viby J

Koncernregnskab

Selskabet indgår i koncernrapporten for moderselskabet:

Navn	Hjemsted
Carsten Overgaard Holding ApS, CVR nr. 20 58 67 37	Horsens

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2017 DKK	2016 DKK	2017 DKK	2016 DKK
21 Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor				
Revisionshonorar til				
PricewaterhouseCoopers	435.135	323.425	27.640	27.070
Skatterådgivning	128.937	293.289	0	0
Andre ydelser	846.201	288.181	555.463	23.218
	1.410.273	904.895	583.103	50.288

22 Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for VOLA Holding A/S for 2017 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store virksomheder i regnskabsklasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Koncern- og årsregnskab for 2017 er aflagt i DKK.

Generelt om indregning og måling

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Konsolideringspraksis

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet VOLA Holding A/S samt virksomheder, hvori moderselskabet direkte eller indirekte besidder flertallet af stemmerettighederne, eller hvori moderselskabet gennem aktiebesiddelse eller på anden måde har en bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Ved konsolideringen sammendrages poster af ensartet karakter. Koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, udbytter og mellemværender samt realiserede og urealiserede interne gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder elimineres.

Moderselskabets kapitalandele i de konsoliderede dattervirksomheder udlignes med moderselskabets andel af dattervirksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort på det tidspunkt, hvor koncern-

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

forholdet blev etableret.

Virksomhedssammenslutninger

Virksomhedsovertagelser

Ved køb af dattervirksomheder opgøres på anskaffelsestidspunktet forskellen mellem kostprisen og den regnskabsmæssige indre værdi i den købte virksomhed, efter at de enkelte aktiver og forpligtelser er reguleret til dagsværdi (overtagelsesmetoden). Kostprisen omfatter dagsværdien af det betalte vederlag samt omkostninger til rådgivere mv., der er direkte forbundet med virksomhedsovertagelsen. Resterende positive forskelsbeløb indregnes i balancen under immaterielle anlægsaktiver som goodwill, der afskrives lineært i resultatopgørelsen over forventet brugstid. Resterende negative forskelsbeløb indregnes i resultatopgørelsen på overtagelsesdagen.

Positive og negative forskelsbeløb fra erhvervede virksomheder kan, som følge af ændring i indregning og måling af overtagne nettoaktiver, reguleres indtil udgangen af det regnskabsår, der følger efter anskaffelsesåret. Disse reguleringer afspejler sig samtidig i værdien af goodwill eller negativ goodwill, herunder i allerede foretagne afskrivninger. Ligeledes reguleres ændringen i betingede vederlag i værdien af goodwill eller negativ goodwill.

Afskrivning på goodwill indregnes i posten af- og nedskrivninger.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Hvis valutapositioner anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes værdireguleringerne direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, måles til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, måles til kursen på transaktionsdagen.

Regnskabsmæssig sikring

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med de ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse, som kan henføres til den risiko, der er afdækket.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af forventede fremtidige transaktioner, indregnes på egenkapitalen under overført resultat for så vidt angår den effektive del af sikringen. Den ineffektive del indregnes i resultatopgørelsen. Resultater den sikrede transaktion i et aktiv eller en forpligtelse, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen og indregnes i kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resultater den sikrede transaktion i en indtægt eller en omkostning, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen til resultatopgørelsen i den periode, hvor den sikrede transaktion indregnes. Beløbet indregnes i samme post som den sikrede transaktion.

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af nettoinvesteringer i selvstændige udenlandske dattervirksomheder eller associerede virksomheder, indregnes direkte i egenkapitalen for så vidt angår den effektive del af sikringen, mens den ineffektive del indregnes i resultatopgørelsen.

Segmentoplysning om nettoomsætning

Oplysninger om aktiviteter og geografiske markeder er baseret på koncernens afkast og risici samt ud fra den interne økonomistyring. Koncernens aktiviteter anses som det primære segmentområde.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Ved salg af varer indregnes nettoomsætning, når fordele og risici vedrørende de solgte varer er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå koncernen.

Nettoomsætningen måles til det modtagne vederlag og indregnes eksklusive moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer, der er anvendt for at opnå virksomhedens nettoomsætning.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger indeholder indirekte produktionsomkostninger og omkostninger til lokaler, salg og distribution samt kontorhold mv.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsindtægter/-omkostninger

Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes hovedaktivitet, herunder avance og tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af resultat for året under posten ”Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder”.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger omfatter renter, realiserede og urealiserede valutakursreguleringer, kursregulering på værdipapirer, amortisering af realkreditlån samt tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen.

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat, som består af årets aktuelle skat og årets udskudte skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til egenkapitaltransaktioner.

Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen.

Selskabet er sambeskattet med 100% ejede danske og udenlandske dattervirksomheder. Skatteeffekten af sambeskatningen med dattervirksomhederne fordeles på såvel overskuds- som underskudsgivende virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Erhvervede immaterielle rettigheder i form af, varemærker, software og goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Varemærker og goodwill afskrives lineært over den økonomiske brugstid, der er vurderet til 5 år. Software afskrives over 3 år.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle anlægsaktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, når omkostningerne afholdes.

Udviklingsomkostninger omfatter omkostninger, herunder gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egne fremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til lønforbrug, materialer, komponenter og underleverandører.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Produktionsbygninger	25-50 år
Produktionsanlæg og maskiner	5-10 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	4-7 år
Indretning af lejede lokaler	10 år

Afskrivningsperiode og restværdi revurderes årligt.

Aktiver med en kostpris på under DKK 13.200 omkostningsføres i anskaffelsesåret.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Kapitalandele i dattervirksomheder

Kapitalandele i dattervirksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I balancen indregnes under posten "Kapitalandele i dattervirksomheder" den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer eller tab og med tillæg af resterende værdi af eventuelle merværdier og goodwill opgjort på tids-

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

punktet for anskaffelsen af virksomhederne.

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder henlægges via overskudsdisponeringen til "Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode" under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i dattervirksomhederne.

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer og kapitalandele, indregnet under anlægsaktiver, omfatter børsnoterede obligationer og aktier, der måles til dagsværdien på balancedagen. Dagsværdien opgøres på grundlag af den senest noterede salgskurs.

Kapitalandele, som ikke handles på et aktivt marked, måles til kostpris eller en lavere genindvindingsværdi.

Øvrige finansielle anlægsaktiver

Øvrige finansielle anlægsaktiver omfatter andre tilgodehavender i form af depositum.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealiseringsværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgsomkostninger. Nettorealiseringsværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer samt varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer og direkte løn med tillæg af indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealiseringsværdi, hvilket normalt udgør nominal værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer og renter.

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer og kapitalandele, indregnet under omsætningsaktiver, omfatter børsnoterede obligationer og aktier, der måles til dagsværdien på balancedagen. Dagsværdien opgøres på grundlag af den senest noterede salgskurs.

Egenkapital

Udbytte

Udbytte, som ledelsen foreslår uddelt for regnskabsåret, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat, som følge af ændringer i skattesatser, indregnes i resultatopgørelsen eller i egenkapitalen, når den udskudte skat vedrører poster, der er indregnet i egenkapitalen.

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter. Tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Finansielle gældsforpligtelser

Gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominal værdi.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter opført som forpligtelser udgøres af modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende regnskabsår.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrøm fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver fratrukket kortfristede gældsforpligtelser eksklusiv de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrøm fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

Likvider

Likvide midler består af "Likvide beholdninger".

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Hoved- og nøgletal

Forklaring af nøgletal

Bruttomargin

$$\frac{\text{Bruttofortjeneste} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$$

Overskudsgrad

$$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$$

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver ultimo}}$
Forrentning af egenkapital	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Afkast af investerede kapital	$\frac{\text{Årets res. efter skat}}{\text{Gennemsnitlig investeret kapital}}$
Investeret kapital	Egenkapital + rentebærende gæld - likvider - værdipapirer